MUSEUM
CARLSONIANUM.

MUSEUM
CARLSONIANUM.

MUSEUM CARLSONIANUM,

In quo

Novas et Selectas Aves,

Coloribus ad vivum brevique descriptione illustratas,

Suasu et sumtibus Generosissimi Possessoris,

Exhibet

ANDREAS SPARRMAN,

M. D. & Profess. Reg. Acad. Scient. Stockholmens. Musei Praefect. Ejusd. Acad. ut et Societ. Physiograph. Lund. Scient. ac Litt. Gothoburg. Hess. Homburg. Membr.

FASCICULUS I.

HOLMIÆ,

Ex Typographia Regia, MDCCLXXXVI.

Benevole Lector.

Muſeum, quod heic oculis tuis ſiſtimus, ſibi ſuisque Muſis inſtruxit Vir Generoſiſſimus D:nus GUSTAVUS CARLSON, Secretarius Status, Regii ordinis de Stella Polari Eques Auratus, in Praedio Maelbyenſi, amoeniſſime propter oram lacus Sillen in Sudermannia ſito. Continet illud non tantum inſtructiſſimam ditisſimamque Avium variarum ſupellectilem, ſed quae multis inſuper novis et, quod ſciam, hactenus incognitis, certe antea non depictis ſpeciebus abunde ſuperbit.

Hoc vero quum publici juris facere in animum induxit idem Vir Illuſtriſſimus, rei ornitologicae optimus Maecenas, quo plurium uſui inſervirent quae nova et in hoc genere maximam partem rara, unius tantum ſtudio voluptatique ſacra, privatis parietibus ſepta fuerunt, mihi, pro eo, quo me dignatus eſt favore, edendi negotium benigne injunxit, addita inſuper lege, ut omnium ſpecierum deſcriptiones modo Linneano adornandas curarem.

Ad Imagines quod attinet, quo maxime ad naturam accederent, hoc in negotio ſuam benigne accomodavit operam Nobiliſſimus D:nus J. Carolus Linnerhielm, Secretarius Regius, Apellidis in arte verſatiſſimus, qui eas pro ſuo more i. e. dexterrime duxit. Has vero, quod in aere tam ſcite exſequi novit Scalpendi Magiſter, ut Typum quam proxime exprimant, id non minus ſumtibus Maecenatis Noſtri large impenſis, quam diligenti omnium ac ſingulorum exemplarium examini tribuendum judicamus.

Faſciculum hunc, auſpicio Illuſtriſſimi Viri, Secundus itidem XXV avium huc uſque prorſus incognitarum mox ſequetur, quem, prout tempus et materia ſuppetit, plures deinde excipient.

Ceterum obſervet benignus Lector, ubi avium magnitudinem per anguſtiam ſuam Tabulae haud capere potuerunt, lineam ſeu ſcalam, quae bis ſenam totius nativae longitudinis partem continet, unicuique Imagini Buffoniano more ſubjunctam eſſe.

Elenchus Avium Faſciculi I.

N:o I. *LANIUS pomeranus.*

II. *CORVUS Clericus.*

III. *CUCULUS ferratus.*

IV. *SITTA caffra.*

V. *CERTHIA melanura.*

VI. *ANAS molliſſima, variet.*

VII. —— *diſpar*, Mas.

VIII. —— —— Femina.

IX. *COLYMBUS Parotis.*

X. *PELICANUS punctatus.*

XI. *STERNA alba.*

XII. *FULICA leucoryx.*

XIII. —— *Aethiops.*

XIV. *RALLUS auſtralis.*

XV. *TETRAO hybridus.*

XVI. —— *canus.*

XVII. *LOXIA Flamengo.*

XVIII. —— *totta.*

XIX. *TANAGRA ſiberica.*

XX. *FRINGILLA candida.*

XXI. *EMBERIZA maelbyenſis.*

XXII. *MUSCICAPA ochracea.*

XXIII. —— *nigra.*

XXIV. —— *albifrons.*

XXV. *PARUS ſaelbyenſis.*

Lanius pomeranus.

N:o I.

LANIUS pomeranus: ſupra niger, ſubtus albus, Occipite Dorſoque Colli ſaturate ferrugineis, nigro circumdatis, Alarum maculis utrinque duabus uropygioque albis.

Habitat in Pomerania.

Roſtrum atrum, *Pedes* nigri.

Colli pars anterior, Pectus, Abdomen, Criſſum,

Tectrices alarum inferiores albicant.

Occiput Dorſumque colli ferruginea.

Frons, Vertex, Latera Capitis et Colli nec non *Interſcapulium* atra.

Alæ nigræ, *Tectricum Superiorum* et *Inferiorum mediis* albis; hinc macula alarum transverſalis alba major.

Remiges octo primariæ nigræ, verſus baſin albæ; hinc macula alarum transverſalis alba minor.

Caudæ complicatæ pagina ſuperior nigra marginibus albis, *pagina inferior* alba maculaque magna nigra verſus baſin longe acuminata, verſus apicem late bicorni ac linea utrinque nigra notata.

Rectrices 12: Harum Duæ *Inferiores* et *extimæ* albæ, ſed Diſco ac Rachide apicem verſus nigræ. His 2 ſ. 3 *Proximæ*, apicibus ſuis nec non a baſi ad Mediam fere partem albicant.

DSI

Corvus Clericus

N:o II.

CORVUS Clericus: Totus niger mento albo, Roſtro ad baſin cinereo.

Magnitudine circiter *Corvi Coracis* et ab hoc, macula ſ. plumoſitate pollicari alba, regionem ſubmandibularem et initium gulæ occupante præcipue differt.

Color *Pedum* et *Pennarum narium recumbentium* niger.

—— *Capitis, Colli,* ac *Interſcapulii* nigro nitens.

—— *Remigum* ac *Rectricum partis ſuperioris* nigro violaceoque nitens.

—— *Uropygii caudaeque paginae inferioris* nec non *reliquarum corporis partium* nigro fuliginoſus.

Obs. Rariſſima in Svecia Avis.

Cuculus serratus.

N:o III.

CUCULUS ſerratus: niger, ſpeculo alarum albo.

Habitat ad Promontorium Bonae Spei.

Roſtrum nigrum, compreſſum, mandibula ſuperiore paulo longiore, andunca.

Caput Cauda et *Totum* fere *Corpus* nitide ex vireſcente ceruleſcenteque nigra.

Remigum primariarum Decem fuliginoſae, a baſi ad medium albae, harum tamen prima et decima margine interiore tantum ſunt alba.

Albedo Haec Remigum, Tectricibus alarum nigris ſemioccultata, maculam ſ. ſpeculum in alis ſuperne et ſubtus album ſerratumque format.

Pedes ſcanſorii, nigri.

Cauda Corpore paulo longior.

Sitta caffra.

N:o IV.

SITTA caffra: corpore ſubtus flavo, ſuperne flavo nigroque vario, pedibus nigris.

Roſtrum rectiuſculum, ſubdepreſſum, mandibulis truncatis, ſuperiore convexiuſcula, ſubtriquetra pauloque longiore.

Laete Lutea ſunt, *Capitis Latera*, *Collum*, *Pectus*, *Abdomen*, *Criſſum*, *Femora*, *Apices Tectricum*, *Apices margineſque Remigum.*

Fuſco luteoque ſunt varia, *Frons*, *Capilitium* ac *Dorſum.*

Rectrices Decem, *ſuperne* nigricantes *ſubtus* olivaceae, *apice* flavicantes; harum *Duae ſuperiores* et *Mediae* reliquis ſunt longiores.

Pedes ambulatorii nigri, *unguibus* luteis.

Certhia melanura

N:o V.

CERTHIA melanura: Capite Dorſoque violaceis, Pectore abdomineque vireſcentibus, alis fuſcis, Cauda nigra ſub-bifida, Tibiis Digitisque atris.

Habitat ad Promontorium Bonae Spei.

Roſtrum nigrum.

Tectrices alarum fuſcae marginibus olivaceis.

Remiges Aliquot margine exteriore virent.

Ungues pallide flavi.

Anas mollissima

Mas biennis. Svecis Helsinge.

N:o VI.

ANAS molliſſima, *Mas varietasque biennis*, *Svecis* Helſinge: *cera nigra poſtice bifida rugoſa.*

Caput, et Collum poſtice ex fuſco, nigro brunneoque varia.

Linea ſordide alba utrinque per oculum ad nucham ducta.

Tempora intenſius fuſca.

Gula Collique pars ſuperior anterior ſordide albeſcentes.

Pectus Collique pars inferior alba.

Tectrices alarum albae, plumis aliquot fuſcis interſtinctae.

Dorſum et *Remiges* fuſcae.

Hypochondria, *Tectrices caudae Criſumque* atra.

Rectrices quaedam albae.

Abdomen ex brunneo nigro alboque undato-nebuloſum.

Pedes nigrae.

Anas dispar.
Mas.

N:o VII.

ANAS dispar, Mas: criſta occipitali abreviata ſmaragdina; remigibus aliquot ſecundariis caeruleis, antrorſum falcatis, apicibus albis.

Roſtrum, *Palpebrae earumque proxima Regio*, *Mentum* ac *Jugulum* uſque ad collare, *Dorſum*, *Macula Hypochondrialis ſemipollicaris* ad Alarum flexuram, *Abdomen*, *Femora*, *Pedes*, *Criſſumque* nigra.

Frons praſina, dilutius in medio, lateribus autem ſaturatius.

Nuchae Criſta ſ. *Macula elevatior*, transverſim oblonga, ſaturate ſmaragdina, dextro ſiniſtroque margine nigro-cyanea.

Colli tertia circiter pars inferior cincta collare quod ex cyaneo, paulumque vireſcenti anatino fulget, et quod ex plumularum aliquot apicibus pallidis anterius interſtinctum evadit.

—— *Capitisque reliquae partes* holoſericeo-niveae.

Pectus et *Hypochondria* ex ferrugineo miniatoque rubicunda.

Remiges Secundariae Anteriores Exteriores ſaturate ſaphirinae, antrorſum falcatae, apicibus albis, *Remiges primarias* oblique decuſſantes, parte baſis *Tectricibus albis* coopertae, hinc *Speculum alarum* ſaphirinum obliquum.

—— *Secundariae aliquot corpori finitimae* longiuſculae, erectae, dorſo incumbentes, ſaphirinae, latere autem interiore tenuiore albo, hinc *Taeniae dorſales longitudinales*, albae acutae dum alae complicantur.

Cauda brevis, ſupra nigra, ſubtus plumbea.

Anas dispar.
Femina.

N:o VIII.

ANAS dispar, Femina: ferruginea, fuſca nigroque undulata, alarum maculis duabus parvis albis.

Corpus totum fere ferrugineo fuſcoque ſcolopacinum.

Remiges omnes rectae, nigricantes.

—— *Secundariae aliquot* apicibus albis, hinc *macula alaris poſterior* minor alba.

Tectrices ſuperiores quaedam apicibus albis, hinc *macula alaris anterior* major alba.

—— *Aliquot ſubalares* albae.

Pedes nigrae.

Obs. Haec ac antecedens in Oſtrogothico quodam flumine peregrinantes nuper detectae ſclopetique ſimul ictu interfectae ſunt.

Colymbus Parotis.

N:o IX.

COLYMBUS Parotis: capite laevi nigro, gulae, aurium ac ſubocularium regionibus albidis nigro — lineatis.

Capilitium nigrum.

Regiones ſub-oculares, Gularis Parotideaeque albae, *Lineolis tribus vel quatuor* ſub-parallelis nigris, anterioribus interruptis.

Colli Dorſum nigrum.

Colli Latera una cum *Jugulo* ferruginea.

Pectus ac *Abdomen* immaculata albo nitentia.

Alarum Macula bipolliaris alba ex Rectricum ſecundariarum apicibus albis.

Dorſum nigrum.

Hypochondria, Femora, Criſſum, fulignoſa.

Pedes Lobati.

Pelicanus punctatus.

N:o X.

PELICANUS punctatus: capite cristato, Alis cinereis nigro punctatis.

Gula Jugulique pars superior, Capilitium, Dorsum Colli, Ipsum Dorsum et *Uropygium* viridi violaceo nigroque-nitentia.

Tempora, Capitis Collique Latera alba.

Pectus et *Abdomen* canescentia.

Alae cinereae *Tectricum apicibus* viridi-nigris.

Striae brevissimae albae in Uropygio, Crisso, *Dorso Dorsoque Colli.*

Obs. Habitat in Nova Zelandia ad Fretum Reginae Charlottae, nidificans in arboribus.

Sterna alba.

N:o XI.

STERNA alba: Corpore toto albo, Roſtro pedibusque nigris.

Habitat in India Orientali, ad Promontorium Bonae Spei Inſulasque Maris pacifici.

Magnitudine et Statura *Sternae nigrae.*

Fulica Leucoryx.

N:o XII.

FULICA leucoryx: nigra, Alis albis.

Magnitudine et ſtatura F. *atrae.*

Palpebrae pallidae.

Alarum Tectrices et *Remiges* omnes candidae, *Rachidibus Remigum primariarum* nigricantibus.

Obs. Ante aliquot annos hanc Fulicam ad Theriotrophium Holmienſe telo confixit eaque Muſeum Carlſonianum ditavit Inſpector Venatorii Cohortisque equeſtris Centurio Nobiliſſimus Dom. Rudbeck.

Fulica Aethiops.

N:o XIII.

FULICA Aetiops : tota nigra.

Roſtrum in regione narium mandibulae ſuperioris et apice mandibulae inferioris magis nigricans.

Pectus et *abdomen* ex plumarum apicibus cinereo-ferrugineis ſub-fuſco undulata.

Obs. Magnitudine et habitu F. *atrae*, ſed ab hac praecipue differt alarum plumis omnibus nigris, Pectore abdomineque ferrugineo fuſcoque undulatis.

Rallus australis.

N:o XIV.

RALLUS australis: cinereo ferrugineus, alis caudaque saturate brunneis, pennis nigro fasciatis.

Habitat in Nova Zelandia, ad cujus littora meridionialia, refluente mare praedantem saepius vidi.

Magnitudine circiter Gallinae vulgaris.

Rostrum et *Pedes* flavicant.

Corpus Supra ferrugineo fuscum, *Subtus* cinereo-ferrugineum.

Remiges Rectricesque ferrugineo rufescentes, fasciis plurimis nigris sub-undulatae.

Tetrao hybridus.

N:o XV.

TETRAO hybridus : cauda bifurca, ſubtus albo-maculata.

Obs. Suecis Rackelhane. (*Gallus Screator*).

Confr. Act. Reg. Acad. Scient. Suec. A:o 1744. Vol. V. p. 181.
Faun. Suec. N:o 201. p. 73.
J. Th. Kleinii Stemmata avium pag. 25.

Magnitudo Feminae majoris T. urogalli.

Orignem ex T. Tetrice Patre ac T. urogallo Matre trahere creditur.

Colore, varie variat in variis.

Habitu, majoris Stupiditatis Speciem quam parentes praebet.

Voce, Urogalli cantum aliquo modo imitare videtur, ſed hujus multo fortiore, ſcreante ac ructitante.

Sexum non niſi maſculinum, tam in Tetraonum, quam Urogallorum ſodalitio prodere viſus eſt.

Occurrit paſſim in Sueciae et Finlandiae Sylvis.

Tetrao canus.

N:o XVI.

TETRAO canus : corpore cano , fuſco undulato , roſtro pedibuſque nigris.

Plumae totius fere corporis canae, *apicibus* fuſcis.

Tectrices Alarum fuſcae, *extimo apice* macula albida notatae.

Criſſum candidum.

Cauda Complicata in *pagina ſuperiore* ex albo , fuſco canoque nebuloſa, in *pagina inferiore*, lateribus fuſca, in medio autem ex criſſo elongato, quaſi macula triangulari candida notatur.

Obs. E- Helſingia hanc Speciem benevole communicavit olim generoſiſſimus Comes et Chiliarcha Stenbock, ubi in quadam Paroecia frequentiſſime occurrere, minime autem T. Bonaſiae varietatem eſſe monuit.

Loxia Flamengo.

N:o XVII.

LOXIA Flamengo: alba, capite, collo, pectore abdomineque roſeis.

Roſtrum rubicundum, ſerie plumularum apice nigricantium circumdatum.

Nares patulae, ſetis ſanguineis tectae.

Frons et *Regiones oculorum* albae.

Capilitium reliquum laete roſeum.

Capitis Collique Regiones laterales ſaturate roſeae.

Collum anterius, *Pectus* et *abdomen* dilute roſea.

Remigum tertia et quarta nigra.

Alarum linea tranverſalis ex Tectricum apicibus nigricantibus fuliginoſa.

Uropygii macula nigra.

Caudae Pagina Superior dilute fuliginoſa.

Pedes ſanguinei.

Reliquum Corporis ut *Dorſum*, *Femora*, *Caudae Pagina Inferior*, ac *Reliquum alarum* et *Criſi* alba.

Obs. Magnitudine et Statura *L. Pyrrhulae;* ſed an ejusdem ſit varietas non facile dicam; Upſaliae enim capta per annum bene valens colorem retinuit.

Loxia totta.

N:o XVIII.

LOXIA totta: remigibus rectricibusque omnibus nigris ſummo apice albis.

Gula, Jugulum, Pectus, Abdomen, ſub-aurantia.

Frons fuſco-vireſcens.

Capilitium reliquum, Colli Dorſum, Interſcapulium, Tectrices alarum Superiores teſtaceo-fuſca.

Remiges Primariae ſex.

—— *Secundariae* circiter octo.

—— *Omnes* atrae ſummis apicibus albis.

Cauda ſupra nigra, ſubtus fuliginoſa, *Rectricibus* decem omnibus apice albis.

Tibiae flavicantes.

Pedes nigri.

Obs. Hanc Speciem inter Stationes Hottentottorum detexi.

Tanagra siberica.

N:o XIX.

TANAGRA ſiberica: atra, apicibus plumarum interſcapulii uropygiique candide et diſcrete ciliatis.

Magnitudine Turdi Iliaci.

Roſtrum capite fere dupplo brevius, conico-gibbum, rectum, vix acuminatum, pallidum, *apice* fuſco, ſubdiaphano.

Nares ad infimam baſin roſtri plumoſitate crebra reverſa tectae.

Pedes ambulatorii nigri, *Unguibus*, nigris, *U. poſtico* reliquis fere duplo longiore, rectiuſculo.

Cauda apice emarginata, *Rectricibus* XII, exterioribus ſenſim longioribus.

Obs. Variat, *Capite*, *Humeris*, *Hypochondriis*, *Tectricibus* alarum *Rectricibusque* ut Interſcapulium ac Uropygium candide ciliatis.

Habitat Siberiae: unde communicavit Celeberrimus Laxman.

Fringilla candida.

N:o XX.

FRINGILLA candida: plumis ac pennis omnibus, roſtro, pedibus digitisque albis.

Alae complicatae vix caudae medium attingunt.

Cauda cuneata rectricibus XII.

Obs. Magnitudine Fringillae domeſticae, cujus forſan eſt varietas, roſtrum tamen pro ratione corporis paulo validiore.

Emberiza mælbyensis.

N:o XXI.

EMBERIZA maelbyenſis: Capite colloque plumbeo-cinereis, gula albida, abdomine ferrugineo.

Roſtrum, Pedes Unguesque pallide rufeſcentes.

Palpebrae, macula parva utrinque inter nares et oculos, Mentum, Gula ſuperius et ad colli latera, Criſſum Caudaeque pagina inferior albicant.

Frons, Capillitium, Colli pars inferior anterior, Pectorisque pars ſuperior plumbeo-cinereae.

Pectoris pars inferior, Abdomen, Femora, ferruginea.

Interſcapulium, Dorſum, Criſſumque ferruginea nigroque maculata, maculis acutis ut in *Emberiza miliaria.*

Tectrices Alarum Superiores nigrae, margine extimo ferrugineae.

—— —— *Inferiores* ſulphureae.

Remiges nigricantes marginibus ſub-ferrugineis.

Rectrices Decem, harum ſex ſuperiores nigrae, quatuor inferiores, ab apice ad medietatem albae, marginibus exterioribus nigris.

Obs. In Praedio ſuo Maelby hanc ſpeciem detexit Illuſtriſſimus noſter v. Carlson.

Muscicapa ochracea

N:o XXII.

MUSCICAPA ochracea: collo et pectore cinereo-ferrugineis, alis et cauda nigro-cinereis.

Habitat ad Promontorium Bonae Spei.

Caput Dorſumque fuſco-brunnea.

Collum Pectusque cinereo-ferruginea, plumis crebris ciliatis acute lanceolatis.

Aurium Regiones, plumarum longiarum ciliatarum faſciculo notatae.

Abdomen ochraceo ferrugineum.

Remiges, *Tectrices alarum* et *Rectrices apice* et *latere interiore* nigræ, *exteriore* albae.

Pedes nigri.

Ungues flavae.

Cauda longitudine corporis.

Muscicapa nigra .

N:o XXIII.

MUSCICAPA nigra: corpore toto nigro, roſtro, capite, interſcapulio pedibusque atris.

Habitat in Inſulis Societatis Oceani Pacifici.

Muscicapa albifrons.

N:o XXIV.

MUSCICAPA albifrons: ſupra nigro-fuſca, jugulo ac pectore ſordide albis, abdomine dilute ferrugineo, fronte albida, pedibus nigris.

Habitat ad Promontorium Bonae Spei.

Roſtrum nigrum.

Occiput, *Dorſum colli*, *Interſcapulium*, *Alarum Tectrices Superiores Rectricesque* e fuliginoſo - nigricant.

Remiges Primariae fuſcae, margine exteriore ferrugineae.

—— *Secundariae Rectricesque* fuliginoſo - nigricantes.

Jugulum ac *Pectus* albida, *Rachidibus plumarum* fuſcis.

Abdomen laete ferrugineum.

Pedes fuſcae.

Parus Sæbyensis.

N:o XXV.

PARUS ſaebyenſis: corpore caudaque ſubtus, capilitio, interſcapulio, faſcia transverſali alari remigumque aliquot albis; cauda ſuperne, macula transverſali nuchae, tectricum remigumque nonnullis caeruleis.

Tectrices ſupra-alares-Superiores caeruleae.

—— *ſupra-alares-Inferiores* albae, maculam transverſalem alarem albam conſtituentes.

Remiges 1 - - 5 fuſcae, margine exteriore albae, ad baſin caeruleae.

—— 6 - - 13 concolores, apicibus albis.

—— *Reliquae* margine exteriore caeruleae, interiore apicibusque albae.

Cauda caerulea, ſubtus alba, *Rectricibus quatuor ſuperioribus* cyaneis, apice albis, *rachidibus* nigris.

Pedes Roſtrumque fuſco-flavicant.

Linea Nigra utrinque a roſtro per oculum ducta.

Obs. Ad Praedium Carlſonianum Saeby in Sudermannia, haec Species detecta eſt.

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES
3 9088 01203 8931